

V Praze dne 15. listopadu 2022
Č. j.: MPO 101132/22/41100/41000

Vážený pane předsedo,

dopisem ze dne 19. října 2022 jste se obrátil na pana ministra s dotazy a podněty týkajícími se nařízení vlády č. 298/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci. Pan ministr mě pověřil odpovědí.

Celá Evropská unie zaznamenává značné problémy s aktuálními cenami energií, které v předchozích týdnech dosáhly svých historických maxim. Problém zajištění spolehlivých, dostupných a bezpečných dodávek je tak nyní výzvou nejen pro Českou republiku, ale pro celou Evropskou unii.

Bezprecedentní situace v oblasti nárůstu cen na trhu s energiemi vedla vládu České republiky k předložení návrhu zákona, který byl v rekordně krátké době schválen jako zákon č. 287/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon zavádí nový institut mimořádné tržní situace, jehož prostřednictvím se zakládá vládě pravomoc nařízením vlády mj. stanovovat ceny elektřiny nebo plynu a dále v krajních případech ukládat povinnost výroby nebo dodávky elektřiny nebo plynu, ukládat povinnost nabídky elektřiny nebo plynu či limitovat obchodování s elektřinou nebo plynem. V mimořádné tržní situaci se rovněž počítá s úhradou prokazatelné ztráty a přiměřeného zisku v případech, kdy stanovená cena v mimořádné tržní situaci nebude pokrývat náklady na zajištění dodávky.

Na zmíněný zákon velmi rychle navázalo vládou České republiky dne 5. října t. r. schválené a dne 7. října t. r. ve Sbírce zákonů zveřejněné nařízení vlády č. 298/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci, upravující výši stanovené ceny elektřiny a plynu a kategorie účastníků trhu s elektřinou a plynem, na které se tyto ceny budou od 1. ledna 2023 vztahovat. Následně dne 2. listopadu t.r. byla schválena novelizace tohoto nařízení s tím, že okruh subjektů mající nárok na zastropované ceny bude rozšířen zejména o veřejné zadavatele podle zákona o zadávání veřejných zakázek, kteří jsou v registru ekonomických subjektů podle zákona o státní statistické službě zařazeni do klasifikace s kódem institucionálního sektoru 11001 a jejich společníkem je pouze Česká republika nebo jeden nebo více

územních samosprávných celků, a o sportovní organizace zapsané v rejstříku sportovních organizací podle zákona o podpoře sportu, které nejsou obchodní korporací. Dále na zastropované ceny dosáhnou firmy, které teprve zahajují svou podnikatelskou činnost a je zrušen horní limit odběru plynu pro malé a střední podniky, v jejichž případě by byl stropovaný odběr plynu nezávislý na tom, do jaké odběrové kategorie podnik spadá (mimo maloodběru) s tím, že referenční hodnota pro posouzení limitu 80 % maximální spotřeby by se vztahovala také na aktuální měsíc, tj. pokud by některá měsíční spotřeba v roce 2023 byla maximální, posuzovala by se pro stropování jako referenční.

Cena za dodávku elektřiny byla stanovena ve výši 5 000 Kč/MWh, stálý měsíční plat za dodávku elektřiny 130 Kč/odběrné místo za měsíc. Cena za dodávku plynu byla stanovena ve výši 2 500 Kč/MWh, stálý měsíční plat za dodávku plynu 130 Kč/odběrné místo za měsíc (všechny ceny bez DPH).

Pokud odběratel nebude vyhovovat výše uvedeným parametrům pro malé a střední podniky a nebude moci využít zastropovaných cen energií, připravilo MPO pro velké podniky Program podpory na zvýšené náklady na zemní plyn a elektřinu v důsledku mimořádně prudkého růstu jejich cen. Jeho cílem je zmírnit důsledky růstu cen zemního plynu a elektřiny na provozní schopnosti a možnosti podnikatelů, zabránit dalšímu zhoršování jejich podnikatelské situace a postavení na trhu, zvýšit jejich likviditu a vytvořit předpoklady pro zachování a ozdravení jejich podnikatelských aktivit. Podmínky Programu jsou v souladu se Sdělením Komise „Dočasný krizový rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství po agresi Ruska vůči Ukrajině (2022/C 131 I/01)“ a sdělením Komise „Změna dočasného krizového rámce pro opatření státní podpory na podporu hospodářství po agresi Ruska vůči Ukrajině“ (C(2022) 5342 final) (dále jen „Dočasný krizový rámec EK“). První výzva Programu byla vyhlášena dne 2. listopadu 2022. Jde o kompenzační program pro energeticky náročné podniky a koncerny, kde zastropování cen energií je z rozpočtového hlediska neefektivní. Více informací o této výzvě je zveřejněno na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu, které doporučujeme zejména podnikům průběžně sledovat.

Dále jsou pro potřeby podniků nadále v platnosti následující programy:

- Dočasný rámec a EGAP Plus – umožňuje EGAP poskytování záruk za nové individuální úvěry podnikatelským subjektům na provozní kapitál i investice.
- The Country for the Future – program MPO na podporu inovačního podnikání (Podprogram „Start-up“, Podprogram „Inovace do praxe“).
- OPTAK (Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost) - Úspory energie: Dotace na úspory energie ve firmách.
- Program „Záruka 2015–2023“ pro OSVČ a MSP.

- Kompenzace nepřímých nákladů.
- Dotace na FVE pro podnikatele.
- Výzva na podporu modernizace distribuce tepla v systémech dálkového vytápění z NPO.
- Podpora v rámci programu „Expanze – záruky“.

V současné době jsme společně s MMR a ÚOHS pro potřeby samospráv zformulovali několik doporučení ke kontraktaci elektřiny a plynu na rok 2023 pro veřejné zadavatele, která naleznete v příloze.

Závěrem mi dovoluji poděkovat za Vaši dosavadní aktivní spolupráci.

S pozdravem

Příloha

Vážený pan
Mgr. František Lukl, MPA
předseda
Svaz měst a obcí ČR
5. května 1640/65
140 00 Praha 4

Na Františku 32, 110 15 Praha 1
+420 224 851 111
posta@mpo.cz, www.mpo.cz

Doporučení MPO, MMR a ÚOHS ke kontraktaci elektřiny a plynu pro rok 2023 pro veřejné zadavatele

Následující text reaguje na nastalou situaci a řadu dotazů týkající se zajištění dodávek elektřiny a plynu pro příští rok.

Východiska

Nákup energií je **veřejnou zakázkou** a zadavatel musí postupovat podle zákona. V zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“ nebo „zákon“) **není** ukořtena **výjimka** z postupu v zadávacím řízení, zákon také **neobsahuje** speciální postupy **pouze** pro **nákup energií**.

Situace:

1) Zadavateli skončí stávající smlouva k 31.12.2022 a dosud nepodnikl žádné kroky k uzavření smlouvy podle ZZVZ

Zadavatel použije **standardní** proces zadávání. Pro nákup energií lze využít

- nákup prostřednictvím **komoditních burz**, který zákon výslovně umožňuje, jde o formalizovaný postup v jednacím řízení bez uveřejnění,
- otevřené řízení, kde je možno pro hodnocení využít **elektronickou aukci**,
- jakýkoli jiný standardní postup v zadávacím řízení podle zákona.

Doporučení

- A. **Doporučujeme v současné chvíli řešit pouze zajištění dodávek na rok 2023 a neuzavírat smlouvy na rok 2024 či delší období.**

Doporučujeme řešit pouze období, po které je cena elektřiny a plynu zastropována nařízením vlády č. 298/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci. Pokud by zadavatel vysoutěžil fixní cenu i na další roky, pak hrozí (pokud by si to neošetřil prostřednictvím výhrady pro případ poklesu ceny na trhu), že bude platit cenu vyšší i v případě, kdy cena tržní bude již nižší. Lze případně také doporučit možnost stanovit ve smlouvě možnost výpovědi smlouvy ze strany zadavatele s krátkou výpovědní lhůtou.

- B. **Doporučujeme všem subjektům, aby si pro rok 2023 vysoutěžili dodavatele s cenou na principu SPOT + X.**

Parametr X představuje přírážku kryjící náklady obchodníka a marži.

V případě ceny energií odvozených na principu SPOT + X je dodavatel povinen účtovat v roce 2023 maximálně cenu za zúčtovací období ve výši zastropované ceny, tedy 5 000 Kč/MWh bez DPH pro elektřinu a 2 500 Kč/MWh bez DPH pro plyn. Mechanismus je pro zákazníky výhodný tím, že jim umožňuje docílit i nižší ceny za zúčtovací období, než je stanovený cenový strop, pokud dojde v průběhu roku 2023 k poklesu cen elektřiny a plynu.

Zároveň je mechanismus SPOT+X výhodný pro stát z pohledu nákladů na zastropování a jejich kompenzování obchodníkům.

Dodavatelé jsou na tento způsob kontraktace připraveni, je to jejich standardní produkt.

2) Zadavateli skončí stávající smlouva k 31.12.2022 a již podnikl kroky k uzavření smlouvy podle ZZVZ

Nová smlouva nebyla uzavřena z **důvodu nepodání žádné nabídky**, v takovém případě lze použít jednací řízení bez uveřejnění dle podmínek stanovených v § 63 a násl. ZZVZ.

Nová smlouva nebyla uzavřena z důvodu nečinnosti nebo pozdního zahájení zadávacího řízení. Zadavatel pak na nezbytně nutnou dobu může uzavřít smlouvu v odpovídajícím režimu, tedy jako veřejnou zakázku malého rozsahu (předpokládanou hodnotu je však zadavatel povinen stanovit s ohledem na § 19 ZZVZ, neboť jde o veřejnou zakázku pravidelné povahy), nebo v jednacím řízení bez uveřejnění. Zadavatel takové smlouvy uzavře na nezbytnou dobu. Přestože jde v případě jednacího řízení bez uveřejnění o řešení naléhavé situace, může být sporné, zda se do naléhavé situace nedostal zadavatel vlastní nečinností. Zadavatel musí být schopen obhájit, z jakého závažného důvodu nepodniknul kroky k uzavření nové smlouvy, ačkoli věděl, že mu současná smlouva bude končit.

Pokud zadavatel použije jednací řízení bez uveřejnění, kdy bude zakázku zadávat přímo, měl by oslovit alespoň 3 potenciální dodavatele k podání nabídky.

Doporučení

V případě využití jednacího řízení bez uveřejnění je s Vámi povinen uzavřít smlouvu na dobu neurčitou **místně příslušný dodavatel poslední instance** (pro elektřinu to platí bez výjimky pro všechny napěťové hladiny, v případě plynu pak pro odběrná místa s roční spotřebou do 630 MWh). U odběrných míst se spotřebou plynu nad 630 MWh/rok vláda stanovila nařízením další **určené dodavatele**, na které se můžete obrátit a ti s Vámi musí smlouvu uzavřít.

Při uzavření smlouvy je nutné věnovat pozornost **ustanovení o ceně komodity po skončení mimořádné tržní situace**, kdy nebude platit zastropovaná cena.

3. Dodavatel předčasně ukončil smlouvu před koncem roku 2022 a dodávky na zbytek roku 2022 a na rok 2023 nejsou zajištěny

Pokud smlouvu **ukončil předčasně dodavatel**, pak zadavatel může postupovat v **jednacím řízení bez uveřejnění** překlenout nenadálou situaci a za takového stavu věci smlouvu uzavřít na nezbytnou dobu **do vysoutěžení standardním způsobem**. Standardní soutěž probíhá podle bodu 1.

Stanovení předpokládané hodnoty zakázky

Předpokládaná hodnoty se stanovuje podle § 19 ZZVZ, kdy se předpokládaná hodnota veřejné zakázky stanoví jako

a) **skutečná cena uhrazená** zadavatelem za dodávky nebo služby stejného druhu během předcházejících **12 měsíců** nebo předchozího účetního období, které je delší než 12 měsíců, upravená o změny v množství nebo cenách, které **lze očekávat** během následujících 12 měsíců, nebo

b) **součet předpokládaných hodnot** jednotlivých dodávek a služeb, které mají být zadavatelem zadány během následujících 12 měsíců nebo v účetním období, které je delší než 12 měsíců, pokud nemá k dispozici údaje podle písmene a).

Pokud má být smlouva uzavřena na dobu delší než 12 měsíců, upraví se předpokládaná hodnota veřejné zakázky v případě smlouvy na dobu určitou jako předpokládaná výše úplaty za celou dobu trvání smlouvy nebo v případě smlouvy na dobu neurčitou jako předpokládaná výše úplaty za 48 měsíců.

Předpokládaná hodnota se stanovuje na **základě skutečně uhrazené ceny** za předchozích 12 měsíců a zadavatel by ji měl **upravit** zejména o aktuální **inflaci**, případně o další hodnoty, které jsou mu **známé**. S ohledem na skutečnost, že předpokládaná hodnota je pouze **kvalifikovaný odhad**, který je zejména

v době značných **výkyvů z povahy nepřesný**, nelze od zadavatele samozřejmě požadovat, aby předpokládaná hodnota byla stanovena tak, že bude přesně odpovídat budoucímu závazku.

Zadavatel však **nemůže** uzavírat smlouvu s vyšší hodnotou než **2 mil. Kč** bez DPH, aniž by provedl zadávací řízení. Jde o situaci, kdy předpokládaná hodnota byla stanovena pod limit veřejné zakázky malého rozsahu a výsledkem je ale smlouva, jejíž hodnota je vyšší než limit veřejné zakázky malého rozsahu. V takovém případě je nutné konat **zadávací řízení**.

Doporučení

Doporučujeme v tuto chvíli řešit nákup komodit pouze do konce roku 2023 v souladu s platností cenových stropů v rámci mimořádné tržní situace.

Doložka konverze do dokumentu obsaženého v datové zprávě

Tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické pod pořadovým číslem **153301111-331254-221116134516**, skládající se z **6** stran, se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

Vstup bez viditelného prvku.

Jméno a příjmení osoby, která konverzi provedla: **Eva Mikulková**

Vystavil: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**

Pracoviště: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**

na Ministerstvu průmyslu a obchodu dne 16.11.2022

153301111-331254-221116134516